

Arbetsstrivsel och arbetsmiljö

Gunnar Gillberg, Lars Ivarsson, Kristina Palm
och Anna Peixoto

Arbetsmarknad & Arbetsliv nr.2 2023 innehåller tre artiklar och två bokrecensioner.

I artikeln ”Arbetsplatsattityder vid millenniumskiftet – Generell mental förmåga och arbetsstrivsel mot bakgrund av yrkesnivå och yrkesområde” undersöker Cornelia Wulff Hamrin och Christina Bodin Danielsson hur den mentala förmågan i barndomen påverkar arbetsstrivseln som vuxen. Artikeln bygger på longitudinella data från närmare tusen individer som följts från tio till 48 års ålder. Författarna visar att det finns få kopplingar mellan generell mental förmåga och arbetsstrivsel inom olika yrkesnivåer och yrkesområden. Däremot visar analysen att inre arbetsstrivsel och generell mental förmåga ökar med stigande yrkesnivå.

Kerstin Arnesson, Ulrika Järkestig Berggren och Ann-Sofie Bergman har i artikeln ”Man får inte ta någon genväg in i konsultarbetet”: En studie om privata konsulter som genomför barnavårdutredningar vid svenska socialförvaltningar” studerat socionomer som sade upp sig från sina kommunala anställningar, för att återvända till den offentliga sektorn men som ”inhyrd” privat konsult. Att socionomerna sade upp sig berodde i hög grad på missnöje med arbetsvillkoren, t ex lönen och arbetsbördan. Som konsult blev lönen högre och arbetsvillkoren mer flexibla. Dock blev tiden som konsult något av ett mellanrum: ”Arbetslivet som konsult blev för krävande med exempelvis ensidiga arbetsuppgifter, jobbiga resor, ensamhet och avsaknaden av kollegor eller att vara en del av ett kollektiv. Samtidigt blev uppdragen färre och respondenterna började längta efter tryggare arbetsvillkor.” Detta medförde en återgång till offentlig anställning.

I artikeln ”Teknikutveckling och arbetsmiljörättslig reglering” diskuterar Carin Ulander Wänman de arbetsmiljörättsliga regleringar som aktiveras när krav på omställning och anpassningsbarhet aktualiseras i samband med implementeringen av avancerad teknik i ett företag. Artikeln bygger på en empirisk studie av hur dessa regleringar fungerar i praktiken när arbetsmiljön påverkas av att ny och avancerad teknik införs i produktionsprocessen.

DOI: <https://doi.org/10.58236/aa.25421>

© Författarna/författarna. Detta är en Open Access-artikel som distribueras enligt Creative Commons, licens CC-BY 4.0

I följande nummer finns också två recensioner. Docent Niklas Selberg recenserar boken *Det otrygga arbetslivet i Sverige. Dess framväxt och konsekvenser*, skriven av Johan Alfonsson. Boken innehåller en lägesbeskrivning och analys av den otrygghet på arbetsmarknaden som uppstått i spåren av den så kallade gig-ekonomin, de framväxande bemanningsföretagen och andra osäkra anställningsformer. Den andra recensionen är skriven av professor Bengt Furåker. Han recenserar antologin *Liv i rörelse. Göteborgs befolkning och arbetsmarknad 1900–1950*. Redaktörer är Tobias Karlsson och Christer Lundh som också själva skrivit flera av antologins kapitel. Antologin behandlar arbetsmarknadens utveckling i Göteborg under första halvan av 1900-talet och diskuterar bland annat rörligheten på arbetsmarknaden och dess relation till familjebildning, livsmönster etcetera, i spåren av den framväxande industrin.